

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами

ПРОВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. С.В.Г.

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№26516102019

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

Кон'юнктура світового товарного ринку та ринку послуг

підготовки	бакалавра
спеціальності	056 «Міжнародні економічні відносини»
освітньої програми	«Міжнародні економічні відносини»

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Кон'юнктура світового товарного ринку та ринку послуг» підготовки бакалавра, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 056 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини».

Розробник: к.е.н., старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами **Корнелюк Ольга Антонівна**

Рецензент: к.г.н., доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій **Романюк Наталія Іванівна**

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

протокол № 2 від 04.10.2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (Бояр А.О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин

протокол № 2 від 4.10.2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Романюк Н.І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 «Соціальні та поведінкові науки» 056 «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародні економічні відносини», бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 720/24		Рік навчання - 4
ІНДЗ: є		Семестр – 7, 8
		Лекції – 112 год.
		Практичні (семінарські) – 98 год.
		Самостійна робота - 462 год.
		Консультації - 48 год.
	Форма контролю: 7 семестр – залік, 8 семестр – екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна покликана ознайомити студентів з основами теорії та практики дослідження кон'юнктури, визначення поточного стану, тенденцій та перспектив розвитку світового товарного ринку на основі застосування неформалізованих та формалізованих методів, економетричних моделей прогнозування ринкової кон'юнктури. Програмою дисципліни передбачено системний підхід до оволодіння методологічним інструментарієм у галузі кон'юнктурних досліджень, вивчення кон'юнктури основних ринків товарів та послуг світової економіки. Доцільність вивчення дисципліни обумовлена потребою розуміння сутності міжнародної економічної кон'юнктури, факторів впливу на неї та методів аналізу тенденцій та прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку та ринку послуг, розуміння алгоритму проведення системної оцінки ринкової кон'юнктури на основі використання інформаційних матеріалів профільних організацій. Набуті знання та вміння можуть бути використані у практичній діяльності та є необхідними для формування висококваліфікованого фахівця у сфері міжнародних економічних відносин.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях: понятійно-термінологічний апарат методології міжнародних кон'юнктурних досліджень, основні показники кон'юнктурного аналізу та специфіка їхнього розрахунку; визначення факторів впливу на зміну кон'юнктури світового товарного ринку та ринку послуг; використання методики аналізу сучасного стану, виявлення тенденцій та динаміки, прогнозування зміни кон'юнктури світових ринків товарів та послуг на основі статистичних, аналітичних матеріалів, експертних оцінок; формування науково-аналітичних оглядів кон'юнктури ринків з урахуванням зовнішніх та внутрішніх ризиків.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ КОН'ЮНКТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Сутність і значення міжнародних кон'юнктурних досліджень.

Поняття економічної кон'юнктури. Мета і завдання міжнародних кон'юнктурних досліджень. Етапи та рівні міжнародних кон'юнктурних досліджень. Історичний досвід дослідження економічної кон'юнктури.

Тема 2. Методологічні основи міжнародних кон'юнктурних досліджень.

Методологічні вимоги проведення міжнародних кон'юнктурних досліджень. Методологія дослідження міжнародної кон'юнктури. Методика оцінки стратегій розвитку кон'юнктури ринку. Методи аналізу основних тенденцій міжнародної кон'юнктури.

Тема 3. Фактори та блоки міжнародного кон'юнктурного дослідження

Фактори, що впливають на міжнародну кон'юнктуру. Класифікація кон'юктуроутворюючих факторів. Позитивно і негативно діючі фактори. Характеристика основних блоків методології міжнародних кон'юнктурних досліджень. Оцінка кон'юнктури та методи її здійснення. Прогнозування кон'юнктури та методи його проведення. Аналіз основних тенденцій кон'юнктури

Тема 4. Система кон'юнктурних показників.

Основні вимоги до використання економічних показників у кон'юнктурному аналізі. Макроекономічні та мікроекономічні показники кон'юнктури. Характеристика показників ринкової кон'юнктури. Класифікація показників ринкової кон'юнктури. Завдання і показники аналізу динаміки і стійкості ринку. Потенційні можливості ринку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СПЕЦИФІКА РОЗРАХУНКУ ПОКАЗНИКІВ КОН'ЮНКТУРНОГО АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНИХ РИНКІВ

Тема 5. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури.

Короткострокова пропозиція. Група показників промислового виробництва. Виробничий і сировинний потенціал. Індекси промислового виробництва. Купівельний попит. Показник насиченості ринку. Динаміка товарних запасів. Показники структури товарообігу. Пропорційність та розмір ринку. Компаративний індекс

Тема 6. Ціни і цінові показники кон'юнктури.

Поняття ціни і особливості ціноутворення. Види цін і цінових показників. Цінові показники: індекси, питомі ціни. Методи встановлення цін на ринку.

Тема 7. Аналіз і класифікація ринків.

Поняття аналізу ринків. Класифікація ринків: за галузевою приналежністю товарів; за об'єктом обміну і межами його охоплення; по відношенню до

національних кордонів; за характером і рівнем попиту і пропозиції; за ступенем регулювання.

Тема 8. Методи аналізу кон'юнктури світових ринків.

Методи аналізу кон'юнктури. Класифікація методів технічного та фундаментального аналізу економічної кон'юнктури. Метод головних компонент. Кластерні процедури класифікації.

Тема 9. Кон'юнктурне оцінювання ризику.

Сутність, класифікація та індикатори ризиків. Класифікація методів оцінки та аналізу ризику. Методи зменшення ризику.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК КОН'ЮНКТУРИ ТОВАРНИХ РИНКІВ СВІТУ

Тема 10. Характеристика товарного ринку

Ринок як економічна категорія та об'єкт дослідження. Структура та класифікація товарних ринків. Основні функції та особливості товарного ринку. Види ринкових процесів на товарному ринку.

Тема 11. Кон'юнктурне дослідження світового ринку енергоносіїв.

Особливості ринку енергоносіїв (нафта, природний газ, кам'яне вугілля). Основні постачальники і споживачі. Рівень монополізації. Роль ОПЕК. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку. Забезпеченість основними видами паливно-енергетичних товарів і нерівномірність їх розміщення. Світовий паливно-енергетичний баланс. Ринок нафти. Ринок природного газу. Ринок кам'яного вугілля. Електроенергетика. Поновлювані джерела енергії. Особливості конкуренції і фірмова структура на ринку паливно-енергетичних ресурсів. Специфіка формування ринкових цін. Найбільші ТНК на ринку паливно-енергетичних ресурсів. Джерела інформації стані кон'юнктури на світових ринках паливно-енергетичних ресурсів. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку.

Тема 12. Кон'юнктурне дослідження ринку біопалива.

Динамічний розвиток виробництва і міжнародної торгівлі біопаливом. Роль екологічних факторів у розвитку ринків біопалива. Формування і динаміка цін на ринку провідних видів біопалива. Провідні продуценти і експортери деревних паливних гранул. Джерела інформації про стан кон'юнктури світових ринків біопалива. Динаміка цін. Прогноз ринку.

Тема 13. Кон'юнктура світових ринків мінеральної сировини.

Динаміка розвитку і структура світових ринків мінеральної сировини. Організаційна структура світової торгівлі продукцією добувної промисловості. Специфіка конкуренції на ринках мінеральної сировини. Особливості формування динаміки світових товарних цін на ринках мінеральної сировини. Джерела інформації про стан кон'юнктури на світових ринках мінеральної сировини. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку. Основні тенденції розвитку кон'юнктури ринків сировини: зростання капіталовкладень у різні галузі видобувної промисловості, вплив НТП, технічне переоснащення виробництва та його

структурна перебудова. Специфічні кон'юктуроутворюючі фактори, які діють на ринку сировини: діяльність міжнародних товарних угод, протекціоністські заходи, конкуренція. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юктури ринку.

Тема 14. Кон'юктурне дослідження світового ринку металу і металопродукції.

Специфічні особливості ринку. Основні постачальники і споживачі. Панування транснаціональних фірм. Динаміка цін. Прогноз ринку. Світовий ринок чорних металів: тенденції розвитку та перспективи для України.

Динаміка розвитку і структура світових ринків металів, їх значення в світовій економіці. Зміни в структурі попиту на метали. Чорна та кольорова металургія. Динаміка виробництва та особливості фірмової структури ринку. Зростання концентрації і централізації капіталу. Динаміка цін. Провідні галузеві компанії. Джерела інформації та стані кон'юктури провідних світових ринків чорних і кольорових металів.

Приклад прогнозу моделі випереджаючих показників для світового ринку чорних металів: обсяги експорту та імпорту чорних металів у минулому році, обсяги виробництва чорних металів у минулому році, обсяги експортних контрактів на наступний рік, динаміка експортних цін, динаміка будівництва в країнах-імпортерах, динаміка виробництва автомобілів у країнах-імпортерах, капіталовкладення в розвиток виробничих потужностей у металургійному комплексі в Китаї, показники оцінки впливу регуляторної політики основних країн-експортерів та імпортерів чорних металів.

Тема 15. Кон'юктурне дослідження світового ринку благородних металів і коштовних каменів

Особливості ринку. Виробництво і пропозиція. Основні експортери. Динаміка цін. Прогноз ринку. Особливості регулювання ринку.

Тема 16. Кон'юктура світового ринку машин і устаткування.

Динаміка розвитку світового ринку машинотехнічної продукції. Зміни в товарній і географічній структурі міжнародної торгівлі машинами та обладнанням. Форми і методи торгівлі машинами та обладнанням. Галузева специфіка міжнародної торгівлі на провідних ринках машинотехнічної продукції. Тенденції зміни цін на світовому ринку машин і устаткування. Найбільші ТНК в машинобудівному комплексі. Джерела інформації про стан кон'юктури ринку машин і устаткування. Специфіка дослідження кон'юктури ринків машин та обладнання. Сучасні тенденції розвитку кон'юктури ринків машин та обладнання. Нерівномірність розвитку ринку машин та обладнання. Специфічні фактори формування кон'юктури ринків машин та обладнання. Специфічні показники кон'юктури, що використовуються при аналізі та прогнозуванні ринків машин і обладнання. Особливості аналізу та прогнозування кон'юктури ринків машин та обладнання. Специфічні особливості ринку автомобілів. Виробництво, пропозиція та попит на ринку автомобілів. Основні експортери автомобілів. Вплив світової фінансової кризи на провідні ТНК. Динаміка цін. Прогноз ринку. Особливості регулювання ринку.

Тема 17. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції сільського господарства і продовольства.

Особливості ринку. Огляд ринку зернових. Біржова торгівля зерном. Огляд світового ринку олійних культур. Огляд світових тенденцій розвитку молочного ринку. Огляд світового ринку цукру. Огляд світового ринку кави, какао, чаю. Роль ФАО в регулюванні ринку продовольства.

Особливості міжнародної торгівлі сільськогосподарською сировиною та продовольчими товарами. Промислово розвинені країни - основні експортери продовольчих товарів. Залежність країн, що розвиваються від імпорту продовольства. Роль ТНК в міжнародній торгівлі сільськогосподарськими та продовольчими товарами. Трансферні ціни. Заходи державно-монополістичного регулювання виробництва і експорту сільськогосподарських і продовольчих товарів, їх вплив на співвідношення попиту і пропозиції на ринку, що відображається в ціні. Динаміка світових цін на сільськогосподарські і продовольчі товари. Джерела інформації про стан кон'юнктури світових ринків сільськогосподарської сировини і продовольства. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку.

Тема 18. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції хімічної промисловості.

Особливості ринку. Виробництво і пропозиція. Основні експортери продукції хімічної промисловості. Ринок мінеральної сировини та хімії. Динаміка цін. Прогноз ринку. Особливості регулювання ринку.

Структура і динаміка виробництва хімічної продукції. Зовнішня торгівля продукцією хімії. Виробництво синтетичних смол і пластмас, синтетичних тканин, синтетичного каучуку і автомобільних шин, виробів побутової хімії. Ринок мінеральних добрив. Особливості ринку фармацевтичної продукції. Найбільші галузеві компанії. Джерела інформації про стан кон'юнктури провідних світових ринків хімічної продукції. Динаміка цін. Прогноз ринку.

Тема 19. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції легкої промисловості.

Особливості ринку. Виробництво і пропозиція. Основні експортери продукції легкої промисловості. Динаміка цін. Прогноз ринку. Світовий ринок продукції легкої промисловості: тенденції розвитку та перспективи для України. Особливості регулювання ринку.

Ринки продукції легкої промисловості і товарів масового попиту, їх специфіка. Зміни в структурі світового виробництва і міжнародної торгівлі на ринках товарів масового попиту. Підвищення ролі країн Південно-Східної Азії, насамперед Китаю, в світовому експорті продукції товарів масового попиту. Особливості конкуренції і просування продукції на ринках товарів масового попиту. Специфіка в аналізі розвитку ринків товарів тривалого користування. Державне регулювання зовнішньої торгівлі. Джерела інформації про стан кон'юнктури ринків товарів масового попиту. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК КОН'ЮНКТУРИ СВІТОВОГО РИНКУ ПОСЛУГ

Тема 20. Міжнародний ринок туристичних послуг.

Класифікація і функції туристичних послуг. Фірми на ринку. Експортери і імпортери туристичних послуг. Регулювання ринку туристичних послуг з боку міжнародних організацій та на національному рівні. Сучасні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг. Розвиток міжнародного туризму в країнах Євросоюзу.

Тема 21. Світовий ринок транспортних послуг.

Загальна характеристика світового ринку транспортних послуг. Послуги морського транспорту. Регулювання морських транспортних перевезень вантажів і пасажирів. Міжнародні угоди і домовленості. Послуги повітряного транспорту. Види рейсів, вартість перевезень, основні компанії-перевізники. Сучасні тенденції розвитку повітряного транспорту. Аеропортові господарства. Міжнародні конвенції з регулювання і забезпечення безпеки польотів. Кон'юнктура світового ринку авіаперевезень. Найбільші компанії Європи. Інші види транспорту. Залізничні перевезення. Трубопровідний транспорт, сучасні зрушення в мережі трубопроводів. Автомобільні міжнародні перевезення.

Тема 22. Міжнародна торгівля фінансовими послугами.

Сутність і типологія фінансових послуг. Комерційні банківські послуги. Інвестиційні банківські послуги. Тенденції розвитку ринку фінансових послуг. Ринок фінансових послуг ЄС.

Тема 23. Страхові послуги на світовому ринку.

Складові міжнародного страхового ринку. Види міжнародних страхових організацій. Найбільші страхові компанії світу і Європи. Приклади надання страхових послуг на світовому ринку. Особливості регулювання ринку.

Тема 24. Міжнародна торгівля науково-технічними знаннями та об'єктами інтелектуальної власності.

Патенти на винаходи, промислові зразки, корисні моделі, копірайт, ноу-хау, ліцензії, товарні марки (торгові знаки), знаки обслуговування, найменування місць походження товарів. Системи видачі патентів. Види ліцензії (патентна, безпатентна). Характер та обсяг прав на використання винаходу (проста, виключна, повна). Особливості угод на продаж ноу-хау. Основні види ліцензійних платежів

Тема 25. Операції франчайзингу у міжнародній торгівлі послугами.

Франчайзинг: поняття, види, форми. Договір франчайзингу. Розвиток франчайзингового бізнесу. Міжнародний франчайзинг як форма освоєння світових ринків.

Тема 26. Послуги з оренди машин та обладнання, лізинг.

Поняття лізингу, його об'єкти та суб'єкти. Механізм надання лізингових послуг. Форми і види лізингових операцій. Лізингові платежі, їх види і способи розрахунку. Організаційні форми міжнародних лізингових операцій.

Сучасні тенденції розвитку послуг з оренди машин і обладнання. Особливості регулювання ринку.

Тема 27. Міжнародна торгівля інжиніринговими послугами.

Види та особливості торгівлі інжиніринговими послугами. Об'єкти, суб'єкти та схеми здійснення комплексного інжинірингу. Особливості контракту на інжинірингові послуги. Вартість інжинірингових послуг.

Тема 28. Міжнародний ринок освітніх послуг.

Історичні традиції європейської освіти. Поняття ринку освітніх послуг. Структура фінансування національних ринків освітніх послуг. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного і регіонального ринків освітніх послуг. Транснаціональна освіта як нова форма експорту освітніх послуг. Сучасний стан міжнародного ринку освітніх послуг і місце в ньому України. Особливості регулювання ринку.

Тема 29. Інформаційні послуги. Регулювання ринку послуг у рамках СОТ.

Значення інформаційних послуг. Інформаційні мережі. Комп'ютерні та пов'язані з ними послуги. Послуги у сфері досліджень і розробок. Угода TRIPs. Світова організація торгівлі про регулювання ринку послуг (GATS).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ

Тема 30. Основи та методологія економічного прогнозування

Сутність і класифікація прогнозування економіки. Стадії прогнозування: ретроспекція, діагноз, перспекція. переваги і можливості використання планування та прогнозування. Основні принципи прогнозування кон'юнктури світового ринку товарів та послуг. Завдання прогнозування ринку. Сутність, розвиток та вдосконалення методології економічного прогнозування. Класифікація методів прогнозування.

Тема 31. Метод екстраполяції тенденції по одному часовому ряду

Прості методи екстраполяції тенденції. Екстраполяція на основі аналітичних показників рядів динаміки. Екстраполяція на основі індексу сезонності. Екстраполяція трендів. Сутність методу екстраполяції трендів. Вибір виду рівняння. Побудова прогнозу і оцінка його якості. Прогнозування методом експоненціального згладжування. Екстраполяція на основі плинної середньої.

Тема 32. Моделювання як метод прогнозування

Поняття і сутність моделювання як інструментарію прогнозування. Процес побудови економіко-статистичних моделей. Постановка проблеми, її теоретичне і логічне формулювання. Відбір системи показників моделі – результативних і факторіальних. Вибір і обґрунтування форми зв'язку. Розрахунок параметрів і характеристик моделі. Оцінка статистичної надійності моделі. Методи надання моделям статистичної надійності. Економічний аналіз та прогнозування на основі застосування економіко-статистичних моделей.

Тема 33. Експертні методи прогнозування.

Суть та різновиди експертних методів. Метод експертних оцінок «Дельфі». Організація та проведення експертного опитування. Визначення кількісних параметрів та показників. Оцінка ступеня узгодженості думок експертів. Аналіз результатів опитування.

Тема 34. Методи прогнозування і генерування ідей

Прогнозування по обвідних кривих. Побудова сценаріїв. Економічні індикатори та індекси. Метод анкетних обстежень. Методи генерування ідей. Метод «мозкової атаки». Метод морфологічного аналізу.

Тема 35. Прогнозування на основі дослідження економічних циклів

Класифікація економічних циклів та причини виникнення циклічних коливань в економіці. Циклічні коливання в економіці, теорія економічних циклів. Промисловий економічний цикл. Еволюція економічних циклів. Причини середніх циклічних коливань. Теорія передбачення за М.Д. Кондратьєвим. Цикли суспільного відтворення та їхня роль у виникненні економічних криз. Основні теорії економічних криз.

Тема 36. Система кон'юнктурних показників прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку.

Основні вимоги до використання економічних показників у кон'юнктурному аналізі. Макроекономічні та мікроекономічні показники кон'юнктури. Характеристика показників ринкової кон'юнктури. Класифікація показників ринкової кон'юнктури. Завдання і показники аналізу динаміки і стійкості ринку.

Тема 37. Економічні барометри

Економічний барометр де-Фовілля. Статистичний прогноз Персонса і Юла. Гармонійний аналіз (А. Шустер, Біляєвський І. К. Кон'юнктурні прогнози Самуеля Беннера, Роджера В. Бебсона, Дж. Брукмайра та ін.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.	Конс.
Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні основи міжнародних кон'юнктурних досліджень					
Тема 1. Сутність і значення міжнародних кон'юнктурних досліджень.	18	2	2	12	2
Тема 2. Методологічні основи міжнародних кон'юнктурних досліджень.	18	2	2	12	2
Тема 2. Фактори та блоки міжнародного кон'юнктурного дослідження	22	4	4	12	2
Тема 4. Система кон'юнктурних показників.	22	4	4	12	2
Разом за модулем 1	80	12	12	48	8
Змістовий модуль 2. Специфіка розрахунку показників кон'юнктурного аналізу міжнародних ринків					
Тема 5. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури	25	4	4	14	3
Тема 6. Ціни і цінові показники кон'юнктури	24	4	4	14	2
Тема 7. Аналіз і класифікація ринків.	18	2	2	12	2
Тема 8. Методи аналізу кон'юнктури світових ринків.	22	4	2	14	2
Тема 9. Кон'юнктурне оцінювання ризику.	18	2	2	12	2
Разом за модулем 2	107	16	14	66	11
Разом за модулями 1 і 2:	187	28	26	114	19
Змістовий модуль 3. Формування і розвиток кон'юнктури товарних ринків світу					
Тема 10. Характеристика товарного ринку	17	2	2	12	1
Тема 11. Кон'юнктурне дослідження світового ринку енергоносіїв.	24	4	4	14	2
Тема 12. Кон'юнктурне дослідження ринку біопалива	17	2	2	12	1
Тема 13. Кон'юнктура світових ринків мінеральної сировини	19	2	2	14	1
Тема 14. Кон'юнктурне дослідження світового ринку металу і металопродукції.	23	4	4	14	1
Тема 15. Кон'юнктурне дослідження світового ринку благородних металів і коштовних каменів	17	2	2	12	1
Тема 16. Кон'юнктура світового ринку машин і устаткування.	21	4	4	12	1
Тема 17. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції сільського господарства і продовольства.	21	4	4	12	1
Тема 18. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції хімічної промисловості.	19	4	2	12	1
Тема 19. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції легкої промисловості.	21	4	4	12	1
Разом за модулем 3	199	32	30	126	11

Змістовий модуль 4. Формування і розвиток кон'юнктури світового ринку послуг					
Тема 20. Міжнародний ринок туристичних послуг.	19	4	2	12	1
Тема 21. Світовий ринок транспортних послуг.	19	4	2	12	1
Тема 22. Міжнародна торгівля фінансовими послугами.	19	4	2	12	1
Тема 23. Страхові послуги на світовому ринку.	17	2	2	12	1
Тема 24. Міжнародна торгівля науково-технічними знаннями та об'єктами інтелектуальної власності	23	4	4	14	1
Тема 25. Операції франчайзингу у міжнародній торгівлі послугами	23	4	4	14	1
Тема 26. Послуги з оренди машин та обладнання, лізинг	23	4	4	14	1
Тема 27. Міжнародна торгівля інжиніринговими послугами	17	2	2	12	1
Тема 28. Міжнародний ринок освітніх послуг	17	2	2	12	1
Тема 29. Інформаційні послуги. Регулювання ринку послуг у рамках СОТ	17	2	2	12	1
Разом за модулем 4	194	32	26	126	10
Змістовий модуль 5. Основи економічного прогнозування					
Тема 30. Основи та методологія економічного прогнозування	19	4	2	12	1
Тема 31. Метод екстраполяції тенденції по одному часовому ряду	17	2	2	12	1
Тема 32. Моделювання як метод прогнозування	17	2	2	12	1
Тема 33. Експертні методи прогнозування.	17	2	2	12	1
Тема 34. Методи прогнозування і генерування ідей	17	2	2	12	1
Тема 35. Прогнозування на основі дослідження економічних циклів	19	4	2	12	1
Тема 36. Система кон'юнктурних показників прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку	17	2	2	12	1
Тема 37. Економічні барометри	17	2	2	12	1
Разом за модулем 5	140	20	16	96	8
Разом за модулями 3, 4, 5	533	84	72	348	29
Всього годин:	720	112	98	462	48

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

На основі опрацювання рекомендованої літератури підготувати повідомлення до 5 хвилин за обраною темою. Зміст повідомлення має розкривати суть завдання та мати логічну структуру. Студент представляє результат самостійної роботи на практичному занятті за відповідною темою. Студент має вільно володіти матеріалом, давати відповіді на запитання аудиторії та викладача. Якість виконання та представлення результатів самостійної роботи буде враховано при оцінюванні студента на практичному занятті. Визначені завдання будуть включені до модульно-контрольних робіт за відповідними змістовими модулями.

Змістовий модуль 1. Загальні теоретичні основи міжнародних кон'юнктурних досліджень

1. З'ясувати трактування терміну «кон'юнктура», «кон'юнктурне дослідження». Схематично відобразити етапи та рівні міжнародних кон'юнктурних досліджень.

2. Проаналізувати методологічні вимоги до проведення міжнародних кон'юнктурних досліджень. Дослідити методику оцінки стратегій розвитку кон'юнктури ринку. Методи аналізу основних тенденцій міжнародної кон'юнктури.

3. Систематизувати та пояснити фактори впливу на кон'юнктуру. Пояснити сутність проведення оцінки, аналізу тенденцій та прогнозування кон'юнктури.

4. Розкрити сутність основних показників, які використовують для кон'юнктурних досліджень.

Змістовий модуль 2. Специфіка розрахунку показників кон'юнктурного аналізу міжнародних ринків

5. Визначити специфіку розрахунку окремих основних показників ринкової кон'юнктури.

6. Проаналізувати основні види цін та методи їх встановлення.

7. Визначити основні підходи до класифікації ринків та представити їхню характеристику.

8. Систематизувати методи аналізу кон'юнктури світових ринків.

9. Проаналізувати методи зменшення ризику

10. Систематизувати методи прогнозування кон'юнктури світових ринків.

Змістовий модуль 3. Формування і розвиток кон'юнктури товарних ринків світу

1. Динаміки ціни на світовому ринку енергоносіїв.

2. Динаміки ціни на світовому ринку металу і металопродукції.

3. Динаміки ціни на світовому ринку благородних металів і коштовних каменів

4. Динаміки ціни на світовому ринку автомобілів.

5. Динаміки ціни на світовому ринку продукції сільського господарства і продовольства.

6. Динаміки ціни на світовому ринку продукції хімічної промисловості.

7. Динаміки ціни на світовому ринку продукції легкої промисловості.

Змістовий модуль 4. Формування і розвиток кон'юнктури світового ринку послуг

8. Попит і пропозиція на міжнародному ринку туристичних послуг.

9. Попит і пропозиція на міжнародному ринку транспортних послуг.

10. Попит і пропозиція на міжнародному ринку фінансових послуг.

11. Попит і пропозиція на міжнародному ринку страхових послуг.

12. Попит і пропозиція на міжнародному ринку освітніх послуг.

Змістовий модуль 5. Онови економічного прогнозування

Тема 1. Систематизувати стадії, завдання і принципи прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку

Тема 2. Дослідити прогнозування на основі дослідження економічних циклів

Тема 3. Систематизувати та вивчити показники прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку.

Тема 4. Проаналізувати методику прогнозування розвитку та кон'юнктури світового товарного ринку

Тема 5. Дослідити методику прогнозування кон'юнктури світового товарного ринку за допомогою використання економічних барометрів.

Тема 6. Систематизувати структуру та класифікацію товарного ринку

Тема 7. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури світових ринків мінеральної сировини.

Тема 8. Сформувати прогнозну модель світових ринків сільськогосподарських і продовольчих товарів.

Тема 9. Сформувати прогнозну модель світового ринку паливно-енергетичних товарів

Тема 10. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури світових ринків металів.

Тема 11. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури ринків хімічної продукції.

Тема 12. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури ринку біопалива.

Тема 13. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури ринків продукції легкої промисловості і товарів масового попиту.

Тема 14. Сформувати прогнозну модель кон'юнктури світового ринку машин і устаткування.

7. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

ІНДЗ є складовою навчального процесу, його функціональний зміст полягає у систематизації й поглибленні теоретичних і практичних знань студентів з дисципліни. Тема ІНДЗ визначається виходячи з переліку тематики передбаченою дисципліною.

Індивідуальна робота студента передбачає підготовку доповіді за обраною темою «Кон'юнктурне дослідження товарного ринку або ринку послуг» на основі теоретичного матеріалу, що розглядали при вивченні курсу.

Результати ІНДЗ потрібно оформити у друкованому вигляді (титульна сторінка, обсяг до 5 сторінок формату А4, Times New Roman, розмір шрифту – 14, міжрядковий інтервал – 1, висновки, використана література). Студент усно представляє ІНДЗ у вигляді доповіді до 7 хвилин на практичному занятті. Студент повинен представити результати свого дослідження та обов'язково сформулювати власні висновки. Аналіз вибраного ринку товарів слід провести за такою структурою: виробництво і пропозиція; попит і споживання; ціна (динаміка); прогноз розвитку ринку; висновки.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з п'яти змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ.

У сьомому семестрі передбачено два змістові модулі та підсумковий контроль у формі заліку. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Розподіл балів на 7 семестр

Поточний контроль (мах = 40 балів)													Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів		
Модуль 1						Модуль 2							Модуль 1	Модуль 2			
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							МКР 1	МКР 2			
C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13			30	30	100
3	3	3	3	3,5	3,5	3	3	3	3	3	3	3					

Критерії оцінювання

З кожної із тем змістових модулів, які виносяться на семінарські заняття студент може отримати певну кількість балів. Загальна сума балів, яку студент отримує за відповіді на семінарських заняттях, підготовку та представлення доповідей – 40, ІНДЗ у першому семестрі не передбачено. Таким чином, загальна сума балів поточного контролю в кожному семестрі – 40.

Кількість балів, отримана на семінарі визначається і оголошується в кінці заняття, враховуючи доповнення та інші види науково-аналітичної активності студента. Після освоєння кожного змістового модуля передбачено написання модульної контрольної роботи. У завданнях модульних робіт вказано, яка кількість балів може бути виставлена за кожне завдання за умови його правильного виконання. За кожну модульну контрольну роботу студенти отримують певну кількість балів. Загальна сума балів модульного контролю – 60.

Підсумковий контроль проходить у формі заліку. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

У восьмому семестрі дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 5 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Андрейченко А.В., Горбаченко С.А., Грінченко Р.В., Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник.– Одеса: ОНЕУ, 2014.– 345 с.
2. Дослідження ринку : конспект лекцій / укладачі: Г. А. Мішеніна, Ю. Т. Матвеева. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – 185 с.
3. Грабовецький, Б. Є. Планування та економічне прогнозування : навчальний посібник / .. Б. Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 66 с.
4. Іванова Л. О. Кон'юнктура ринків : навч. посібник / автори Іванова Л. О., Музика О. М. – Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – 447 с.
5. Касьяненко В.О., Старченко Л.В. Моделювання та прогнозування економічних процесів. Конспект лекцій: Навч. посібник. - Суми: ВТД "Університетська книга", 2017. - 185 с.
6. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник / Л. В. Оболенцева; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 249 с.
7. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів та послуг в Україні. Монографія / Під науковим керівництвом д.е.н., професора Ковальова А.І./ - Одеса: Атлант, 2010. – 266с., укр. мов.
8. Світовий ринок товарів та послуг : навч.-метод. посібник / Л.Л. Носач [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2014. – 295 с.

Додаткова література:

9. Аналіз і прогноз кон'юнктури світових ринків продукції рослинництва / [Шпичак О. М., Луженко Ю. О., Присяжнюк В. М. та ін.]; за ред. О. М. Шпичака.– К.: ННЦІАЕ, 2012. – С.516.
10. Аналітичні та статистичні матеріали Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www2.unwto.org.
11. Аналітичні та статистичні матеріали Міжнародного енергетичного агентства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.iea.org.
12. Аналітичні та статистичні матеріали СОТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org>.

13. Аналітичні та статистичні матеріали ФАО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fao.org.
14. Андрійчук В. Г. Вплив угоди про асоціацію між Україною та ЄС на митно-тарифне регулювання і зовнішньоторгівельний режим сторін / В. Г. Андрійчук // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014.– № 3.– С. 4–11.
15. Антонюк О. П. Аналіз структури експорту агропродовольчої продукції / О. П. Антонюк, П. О. Антонюк // Економіка харчової промисловості .– 2014.– № 3.– С. 27–32.
16. Белова Т. Г. Маркетингові дослідження : конспект лекцій. – К. : НУХТ, 2010. – 131с .
17. Бутенко А.І. Кон'юнктурний аналіз товарного ринку / А.І. Бутенко, В.Р. Кучеренко, Є.В. Рак. – Одеса:Автограф, 1999. – 154 с.
18. Галушак М.П. Прогнозування соціально-економічних процесів : навч. посіб. / М.П. Галушак –Т. : ТДТУ, 2009. - 101 с.
19. Гальчинский А.С. Кризис и циклы мирового развития / А.С. Гальчинский. – К.: «АДЕФ-Украина», 2010. – 480 с.
20. Геєць В. М. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування : підручник / В. М. Геєць, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін. - Х. : ВД "ІНЖЕК", 2005. - 396 с.
21. Грабовецький Б. Є. Економічне прогнозування і планування : навч. посібн. / Б. Є. Грабовецький. - К. : Центр навчальної літератури, 2003. - 188 с.
22. Дослідження ринку //Луцишин П.В., Луцишин Н.П. Бізнес-планування: теорія, методика, практика. – Луцьк, 1999. – С. 34-58.
23. Дуброва Т. А. Статистические методы прогнозирования : учебн. пособ. для вузов / Т. А. Дуброва. - М. : ЮНИТИ - ДАНА, 2003. - 206 с.
24. Дугіна С.І. «Маркетингова цінова політика» - К. – КНЕУ. – 2005. – 393 с.
25. Економічна складова Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління. – К.: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. – 2013.– 127 с.
26. Єлейко В. І. Економіко-статистичні методи моделювання і прогнозування : [навч. посібник] / В. І. Єлейко. — К. : НМКВО, 1988. — 88 с.
27. Іноземцева О. Світові методи дослідження ринку: фокус та брендинг (О. Іноземцева) //Маркетинг в Україні. – 2004. - № 6. – С. 25-26.
28. Карпов В.А. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку: Навч. Посіб. / В.А. Карпов, В.Р. Кучеренко. – 2-ге вид., випр. І доп. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. - 284 с.
29. Кириленко І.Г. Тенденції на світових регіональних ринках зерна та перспективи України / І. Г. Кириленко, В. В. Дем'янчук, Б. В. Андрущенко та ін. // Економіка АПК.– 2013.– № 2.– С. 33–42.
30. Клинов В.Г. Экономическая конъюнктура. Факторы и механизмы формирования: Учеб. пособие / В.Г. Клинов. – М.: Экономика, 2005. – 278 с.
31. Козак Л. В. Цінове позиціонування сільськогосподарських підприємств на внутрішньому та світових ринках зернової продукції / Л. В. Козак // Економіка АПК. – № 4.– С. 48–55.
32. Конопляник А. А. Цена энергии: международные механизмы формирования цен на нефть и газ. – Секретариат Энергетической Хартии,

- Брюссель, 2007 (в соавторстве с Р.Дикелем, Г.Гунулом, Т.Гулдом, Дж.Дженсенем, М.Канаи и Ю.Селивановой) // www.encharter.org/.
- 33.Кравченко Л.І. Статистика кон'юнктури ринку (Л.І. Кравченко) //Статистика ринку товарів і послуг: навч. посібник. – Львів, 2006. – С. 35-67.
- 34.Крисанов Д. Системи технічного регулювання Європейського Союзу для агропродовольчої сфери: напрями їх зближення, можливості звуження невідповідності та зменшення асиметричності / Д. Крисанов // Економіст. – 2014.– № 2.– С. 4–10.
- 35.Кузнецова Л. Вплив зовнішньоекономічних чинників на формування сукупної пропозиції українських товаровиробників / Л. Кузнецова, Т. Шинкаренко // Економіст. – 2014.– № 11.– С.4–9.
- 36.Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посібник / В.О. Кулявець. – К.: Кондор, 2009. – 194 с.
- 37.Кучеренко В.Р. Основи економічної кон'юнктури / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов. – К.: ЦНЛ, 2004. – 222 с.
- 38.Кучеренко В.Р. Основи методики кон'юнктурних досліджень //Основи економічної кон'юнктури. – К., 2004. – С. 23-28.
- 39.Кучеренко В.Р. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів і послуг. Монографія / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, А.В. Андрейченко та ін. – Одеса, Атлант, 2010. – 161с.
- 40.Кучеренко В.Р. Проблемы конъюнктурных исследований на рынках товаров и услуг / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, И.А. Соломенцев. – Одесса: Полиграф, 2007 – 226 с.
- 41.Кучеренко В.Р. Управління проектами в підприємницьких структурах. Навчальний посібник. / за заг. ред. д.е.н., проф. В.Р. Кучеренко. – Харків, «Бурун Книга», 2010. – 272 с.
- 42.Ляшенко Т.П., Лазебник Л.Л. Кон'юнктура досліджень на світових ринках. – Ірпінь, 2003.
- 43.Огляд цін українського та світового товарних ринків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pricereview.com.ua>.
- 44.Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів та послуг в Україні. Наукове видання / під науковим керівництвом і ред. д.е.н., проф. Кучеренка В.Р. – Одеса: «Атлант», 2010. – 164 с.
- 45.Прогнозування та регулювання розвитку національної економіки: соціоприродничі й економічні протиріччя. монографія. Петрушенко М.М. УДК: 338.27:338.242.4–047.52:[502/1+330/341]; ISBN: 978-966-680-692-8; Формат: 60x90/16; Переплет: мягкая; Страниц: 336; Год издания: 2014.
- 46.Пугачовська К. С. Сучасні тенденції лібералізації зовнішньої торгівлі / К. С. Пугачевська // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2013. – № 3.– С. 70–78.
- 47.Светуных С.Г. Методы социально-экономического прогнозирования : Учеб. для вузов./ С.Г. Светуных, И.С. Светуных. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2010. – 103 с.
- 48.Структурна переорієнтація зовнішньої торгівлі у системі факторів економічного зростання : моногр. / А. А. Мазаракі, Т.М. Мельник, В. В. Юхименко [та ін.]; заг. Ред. А. А. Мазаракі. – К.: Київський НТЕ ун-т, 2011.– 652 с.
- 49.Черняк О. І. Динамічна економетрика / О. І. Черняк, А. В. Ставицький. - КВІЦ, 2000. - 120с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття економічної кон'юнктури. Мета і завдання міжнародних кон'юнктурних досліджень.
2. Етапи та рівні міжнародних кон'юнктурних досліджень.
3. Історичний досвід дослідження економічної кон'юнктури.
4. Методологічні вимоги проведення міжнародних кон'юнктурних досліджень.
5. Методи аналізу основних тенденцій міжнародної кон'юнктури.
6. Фактори, що впливають на міжнародну кон'юнктуру. Позитивно і негативно діючі фактори.
7. Основні вимоги до використання економічних показників у кон'юнктурному аналізі.
8. Макроекономічні та мікроекономічні показники ринкової кон'юнктури.
9. Завдання і показники аналізу динаміки і стійкості ринку.
10. Група показників промислового виробництва. Виробничий і сировинний потенціал. Індекси промислового виробництва.
11. Показник насиченості ринку, купівельний попит, динаміка товарних запасів. Показники структури товарообігу.
12. Пропорційність та розмір ринку. Компаративний індекс.
13. Ціни і цінові показники кон'юнктури: індекси, питомі ціни. Методи встановлення цін на ринку.
14. Кон'юнктурне оцінювання ризику. Сутність, класифікація та індикатори ризиків. Класифікація методів оцінки та аналізу ризику. Методи зменшення ризику.
15. Структура та класифікація товарних ринків. Основні функції та особливості товарного ринку.
16. Види ринкових процесів на товарному ринку.
17. Особливості ринку енергоносіїв (нафта, природний газ, кам'яне вугілля). Основні постачальники і споживачі. Рівень монополізації. Роль ОПЕК.
18. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку енергоносіїв. Забезпеченість основними видами паливно-енергетичних товарів і нерівномірність їх розміщення.
19. Найбільші ТНК на ринку паливно-енергетичних ресурсів. Джерела інформації про стан кон'юнктури на світових ринках паливно-енергетичних ресурсів.
20. Динамічний розвиток виробництва і міжнародної торгівлі біопаливом. Формування і динаміка цін на ринку провідних видів біопалива. Провідні продуценти і експортери деревних паливних гранул.
21. Організаційна структура світової торгівлі продукцією добувної промисловості. Специфіка конкуренції на ринках мінеральної сировини.
22. Особливості формування динаміки світових товарних цін на ринках мінеральної сировини.
23. Специфічні кон'юктуроутворюючі фактори, які діють на ринку сировини: діяльність міжнародних товарних угод, протекціоністські заходи, конкуренція.

24. Специфічні особливості світового ринку металу і металопродукції. Основні постачальники і споживачі. Панування транснаціональних фірм. Динаміка цін. Прогноз ринку.
25. Світовий ринок чорних металів: тенденції розвитку та перспективи для України.
26. Динаміка розвитку і структура світових ринків металів, їх значення в світовій економіці. Зміни в структурі попиту на метали.
27. Провідні галузеві компанії ринків чорних і кольорових металів. Джерела інформації та стані кон'юнктури провідних світових ринків чорних і кольорових металів.
28. Особливості світового ринку благородних металів і коштовних каменів.
29. Кон'юнктура світового ринку машин і устаткування. Форми і методи торгівлі машинами та обладнанням. Тенденції зміни цін на світовому ринку машин і устаткування.
30. Найбільші ТНК світового ринку машин і устаткування.
31. Специфічні фактори формування кон'юнктури ринків машин та обладнання. Специфічні показники кон'юнктури, що використовуються при аналізі та прогнозуванні ринків машин і обладнання.
32. Специфічні особливості ринку автомобілів. Виробництво, пропозиція та попит на ринку автомобілів. Основні ТНК. Динаміка цін. Прогноз ринку. Особливості регулювання ринку.
33. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції сільського господарства і продовольства.
34. Огляд ринку зернових. Біржова торгівля зерном.
35. Огляд світового ринку олійних культур. Огляд світових тенденцій розвитку молочного ринку, світового ринку цукру, світового ринку кави, какао, чаю.
36. Роль ФАО в регулюванні ринку продовольства.
37. Особливості міжнародної торгівлі сільськогосподарською сировиною та продовольчими товарами.
38. Роль ТНК в міжнародній торгівлі сільськогосподарськими та продовольчими товарами.
39. Заходи державно-монополістичного регулювання виробництва і експорту сільськогосподарських і продовольчих товарів, їх вплив на співвідношення попиту і пропозиції на ринку, що відображається в ціні. Динаміка світових цін на сільськогосподарські і продовольчі товари.
40. Кон'юнктурне дослідження світового ринку продукції хімічної промисловості. Виробництво і пропозиція. Основні експортери продукції хімічної промисловості. Ринок мінеральної сировини та хімії. Динаміка цін, прогноз ринку. Особливості регулювання ринку.
41. Структура і динаміка виробництва хімічної продукції. Зовнішня торгівля продукцією хімії. Виробництво синтетичних смол і пластмас, синтетичних тканин, синтетичного каучуку і автомобільних шин, виробів побутової хімії.

42. Ринок мінеральних добрив. Особливості ринку фармацевтичної продукції. Найбільші галузеві компанії. Динаміка цін. Прогноз ринку.
43. Ринки продукції легкої промисловості і товарів масового попиту, їх специфіка. Зміни в структурі світового виробництва і міжнародної торгівлі на ринках товарів масового попиту.
44. Особливості конкуренції і просування продукції на ринках товарів масового попиту. Підвищення ролі країн Південно-Східної Азії в світовому експорті продукції товарів масового попиту.
45. Специфіка в аналізі розвитку ринків товарів тривалого користування. Державне регулювання зовнішньої торгівлі. Джерела інформації про стан кон'юнктури ринків товарів масового попиту. Сучасна цінова ситуація і прогноз кон'юнктури ринку.
46. Міжнародний ринок туристичних послуг. Фірми на ринку. Експортери і імпортери туристичних послуг.
47. Регулювання ринку туристичних послуг з боку міжнародних організацій та на національному рівні.
48. Сучасні тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг.
49. Загальна характеристика світового ринку транспортних послуг. Послуги морського транспорту. Регулювання морських транспортних перевезень вантажів і пасажирів. Міжнародні угоди і домовленості.
50. Послуги повітряного транспорту. Види рейсів, вартість перевезень, основні компанії-перевізники. Сучасні тенденції розвитку повітряного транспорту. Аеропортові господарства. Міжнародні конвенції з регулювання і забезпечення безпеки польотів. Кон'юнктура світового ринку авіаперевезень. Найбільші компанії Європи.
51. Залізничні перевезення. Трубопровідний транспорт, сучасні зрушення в мережі трубопроводів. Автомобільні міжнародні перевезення.
52. Міжнародна торгівля фінансовими послугами. Сутність і типологія фінансових послуг. Тенденції розвитку ринку фінансових послуг.
53. Страхові послуги на світовому ринку. Складові міжнародного страхового ринку. Найбільші страхові компанії світу. Особливості регулювання ринку.
54. Міжнародна торгівля науково-технічними знаннями та об'єктами інтелектуальної власності.
55. Патенти на винаходи, системи видачі патентів. Характер та обсяг прав на використання винаходу.
56. Види ліцензії. Основні види ліцензійних платежів
57. Особливості угод на продаж ноу-хау.
58. Операції франчайзингу у міжнародній торгівлі послугами: поняття, види, форми. Договір франчайзингу.
59. Розвиток франчайзингового бізнесу. Міжнародний франчайзинг як форма освоєння світових ринків.
60. Послуги з оренди машин та обладнання, лізинг. Поняття лізингу, його об'єкти та суб'єкти. Механізм надання лізингових послуг. Форми і види лізингових операцій.

61. Лізингові платежі, їх види і способи розрахунку. Сучасні тенденції розвитку послуг з оренди машин і обладнання. Особливості регулювання ринку.
62. Види та особливості торгівлі інжиніринговими послугами. Об'єкти, суб'єкти та схеми здійснення комплексного інжинірингу. Особливості контракту на інжинірингові послуги. Вартість інжинірингових послуг.
63. Міжнародний ринок освітніх послуг. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного і регіонального ринків освітніх послуг. Транснаціональна освіта як нова форма експорту освітніх послуг.
64. Сучасний стан міжнародного ринку освітніх послуг і місце в ньому України.
65. Значення інформаційних послуг. Інформаційні мережі. Комп'ютерні та пов'язані з ними послуги. Послуги у сфері досліджень і розробок. Угода TRIPs. Світова організація торгівлі про регулювання ринку послуг (GATS).
66. Сутність, розвиток та вдосконалення методології економічного прогнозування. Класифікація методів прогнозування.
67. Прості методи екстраполяції тенденції. Екстраполяція на основі аналітичних показників рядів динаміки. Екстраполяція на основ індексу сезонності. Екстраполяція трендів.
68. Побудова прогнозу і оцінка його якості.
69. Прогнозування методом експоненціального згладжування. Екстраполяція на основі плинної середньої.
70. Поняття і сутність моделювання як інструментарію прогнозування. Процес побудови економіко-статистичних моделей.
71. Експертні методи прогнозування. Суть та різновиди експертних методів. Метод експертних оцінок «Дельфі». Організація та проведення експертного опитування. Визначення кількісних параметрів та показників. Оцінка ступеня узгодженості думок експертів. Аналіз результатів опитування.
72. Методи прогнозування і генерування ідей. Прогнозування по обвідних кривих. Побудова сценаріїв. Економічні індикатори та індекси. Метод анкетних обстежень.
73. Методи генерування ідей. Метод «мозкової атаки». Метод морфологічного аналізу.
74. Прогнозування на основі дослідження економічних циклів. Основні теорії економічних криз.
75. Економічне прогнозування на основі використання економічних барометрів.